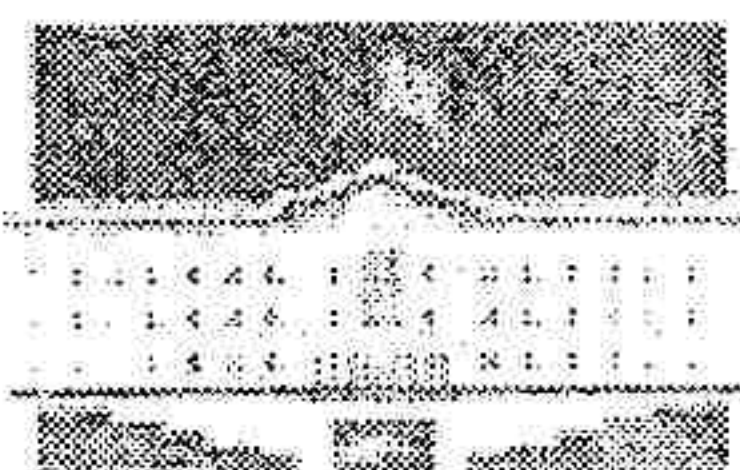

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Ν. ΑΧΑΙΑΣ

Κ.Ο. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΠΑΒ

2668

14 ΦΕΒ. 2014

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Θέμα: «Στερεύει ο Πηνειός»

Σχετικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας «REALPLANET» (10 Νοεμβρίου 2013), χωρίς νερό κινδυνεύει να μείνει το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας, ο Πηνειός καθώς τους τελευταίους μήνες παρατηρείται δραματική μείωση της φυσικής ροής του.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Στερεύει ο Πηνειός

Η ελλιπής και απροσχεδίαστος φράγματος εξοφνίζουν το νερό από τον ποταμό της Θεσσαλίας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΜΥΤΤΗ**
g.mittis@realnews.gr

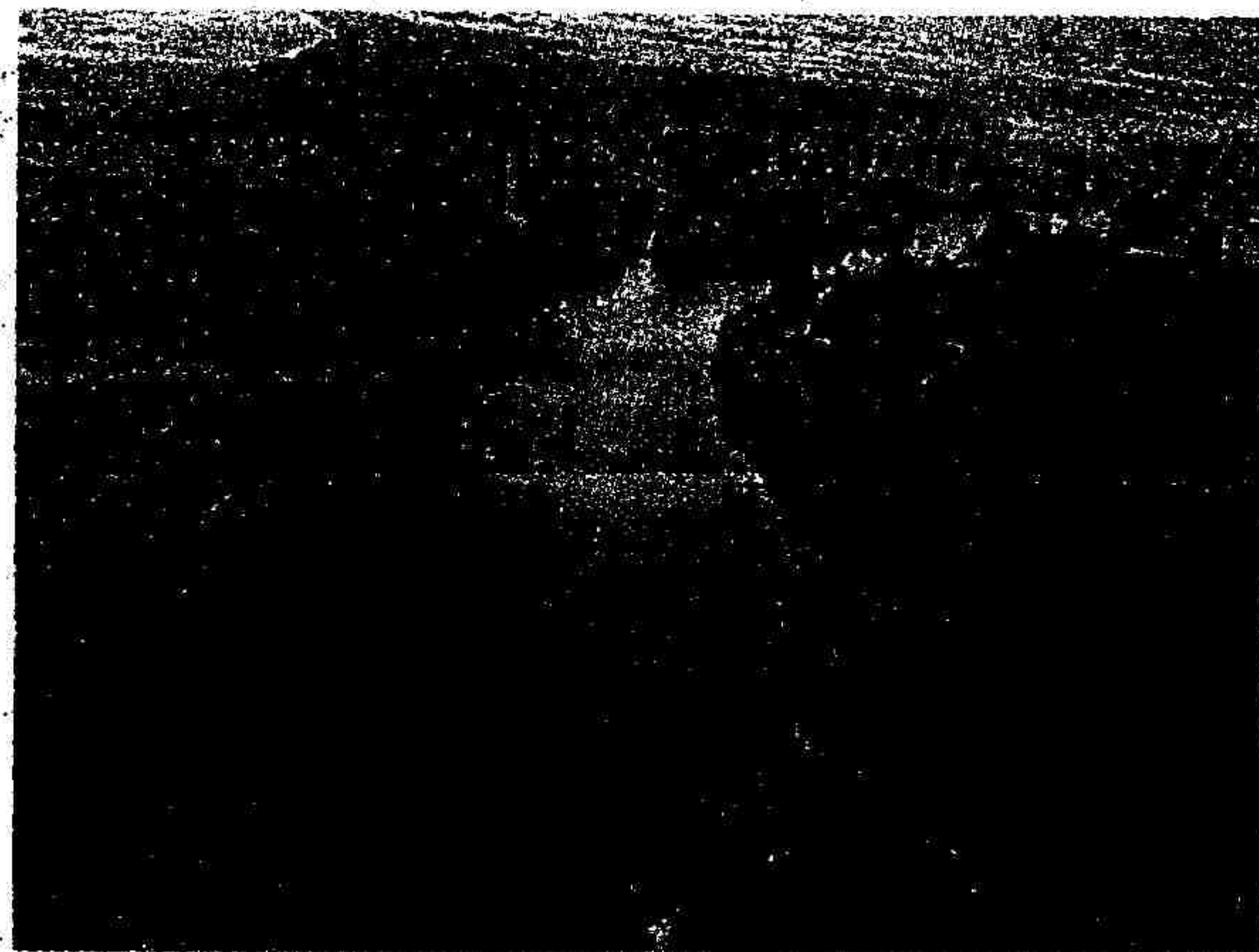
Χωρίς νερό κινδυνεύει να μείνει το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας, ο Πηνειός, καθώς τους τελευταίους μήνες παρατηρείται δραματική μείωση της φυσικής ροής του. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις των ερευνητών του Εργαστηρίου Υδρολογίας και Ανάλυσης Υδατικών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, περισσότερο από 1 δισεκατομμύριο κυβικά μέτρα νερού χάνεται ετησίως εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης από τις υδροβόρες καλλιέργειες του κάμπου, με αποτέλεσμα τα αποθέματα της υδάτινης λεκάνης να έχουν μειωθεί αισθητά και ολόκληρες εκτάσεις της κοίτης του ποταμού να έχουν μετατραπεί σε ερημικά τοπία.

«Χιλιάδες γεωτρήσεις και άλλα μικρά αυτοσχέδια φράγματα απομυζούν το νερό απευθείας από την κοίτη του ποταμού για τις ανάγκες άρδευσης των βαμβακοκαλλιιεργειών κ.ά.», παρατηρεί ο καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Νικόλαος Μυλόπουλος, και συμπληρώνει: «Το νερό που χάνεται κάθε χρόνο φτάνει για να καλύψει το 1/4 των αναγκών ύδρευσης του συνολικού πληθυσμού της χώρας».

Μάλιστα, οι επιστήμονες του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας επισημαίνουν ότι βλέπουμε μόνο την κορυφή του παγόβουνου μιας ανεπανόρθωτης οικολογικής καταστροφής, αφού το μεγαλύτερο πρόβλημα κρύβεται κάτω από το ποτάμι, στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα, ο οποίος έχει αποστραγγιστεί εντελώς. «Ακόμα και τώρα να σταματούσαμε να ξεζουμίζουμε τον υπόγειο υδροφόρο του Πηνειού, θα χρειαζόνταν τουλάχιστον 15 χρόνια για να επανέλθει το ποτάμι στην προηγούμενη κατάστασή του και να ανακτήσει την παλιά του ροή», επισημαίνει ο Ν. Μυλόπουλος.

Την ίδια στιγμή, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι την τελευταία τριετία έχει σημειωθεί ραγδαία αλλαγή στο κλίμα της ευρύτερης περιοχής, με αποτέλεσμα την πρόκληση παρατεταμένων περιόδων ξηρασίας. Η δραματική μείωση των αποθεμάτων του νερού παρατηρείται κυρίως την εποχή του καλοκαιριού και πλέον αρχίζει να επεκτείνεται μέχρι και τους πρώτους φθινοπωρινούς μήνες.

Οι πρόσφατες φωτογραφίες των επιστημόνων του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ), οι οποίοι μελετούν αυτή την περίοδο το ποτάμι στο πλαίσιο του εθνικού προγράμματος παρακολούθησης των υδάτων, αποκαλύπτουν το μέγεθος της περιβαλλοντικής καταστροφής που έχει συντελεστεί. «Σε πολλά

«**ΑΚΟΜΑ** και τώρα να σταματούσαμε να ξεζουμίζουμε τον υπόγειο υδροφόρο του Πηνειού, θα χρειαζόνταν τουλάχιστον 15 χρόνια για να επανέλθει το ποτάμι στην προηγούμενη κατάστασή του και να ανακτήσει την παλιά του ροή», επισημαίνει ο Ν. Μυλόπουλος

Το νερό που χάνεται κάθε χρόνο είναι αρκετό για να καλύψει το 1/4 των αναγκών ύδρευσης του πληθυσμού της χώρας

ρότερα προβλήματα ξηρασίας που αντιμετωπίζει ο ποταμός ξεκινούν κοντά στις πηγές του ποταμού, στην Καλαμπάκα των Τρικάλων, συνεχίζονται στη Φαρκαδόνα και διογκώνονται στην Πηνειάδα. Ταυτόχρονα, αφορούν την κλάδα των Γόννων, καθώς και την περιοχή της Παραποτάμου στη Βιομηχανική Περιοχή Λάρισας», επισημαίνει ο περιβαλλοντολόγος-βιολόγος Γιώργος Χατζηνικολάου από το Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛΚΕΘΕ, συμπληρώνοντας: «Το ποτάμι φαίνεται να παρουσιάζει μια μικρή βελτίωση στα τελευταία χιλιόμετρα και συγκεκριμένα στην κοιλάδα των Τερπιά μέχρι και τις εκβολές του, λόγω των αποθεμάτων νερού που δέχεται ο ποταμός από την περιοχή του Ολύμπου».

Το πρόβλημα ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980 όταν οι υδροβόρες καλλιέργειες άρχισαν να αντικαθιστούν τους σιτοβολώνες. «Παλαιότερα, ο αγρότης έβρισκε αρδευτικό νερό το πλύ στα 60 μέτρα βάθος. Ωστόσο, σήμερα οι γεωτρήσεις κατεβαίνουν έως και τα 400 μέτρα και αρδεύουν θαλασσινό νερό», παρατηρεί Γ. Χατζηνικολάου, υποστηρίζοντας ότι «πλέον ολόκληρος ο επιφανειακός υδροφόρος ορίζωντας έχει εξαντληθεί, διαγράφοντας ένα ζορό μέλλον για την οικολογική κατάσταση του Πηνειού, με ανεπανόρθωτες συνέπειες για κλωρίδα και την πανίδα του ποταμού».

σημεία ο Πηνειός έχει μετατραπεί σε σεληνιακό τοπίο», αναφέρει ο βιογεωχημικός Νίκος Σκουλικίδης, διευθυντής ερευνών στο ΕΛΚΕΘΕ, και προσθέτει: «Το κενό που άφησε πίσω του το νερό καλύφθηκε με τόνους από μπάζα και σκουπίδια, αφού όταν στέγνωσε ο Πηνειός άγνωστοι βρήκαν την ευκαιρία και δημιουργήσαν μικρές χωματερές στην περιοχή της Καλαμπάκας».

Πού εντοπίζεται το πρόβλημα

Κάτοικοι της Λάρισας και των Τρικάλων παρατηρούν τη στάθμη του Σαλαβριά (σ.σ.: έτσι αποκαλούν τον Πηνειό οι ντόπιοι) να πέφτει χρόνο με τον χρόνο και ζητούν από την πολιτεία να παρθούν μέτρα για την ανασκευή της εν εξελίξει οικολογικής καταστροφής. «Τα χει-

ΣΗΜΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΗΝΕΙΟ

«Οχι σε πρόχειρες λύσεις»

ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ κάνουν λόγο για μια πρωτοφανή υποβάθμιση, η οποία εάν συνεχιστεί θα σβήσει το θεσσαλικό ποτάμι από τον χάρτη. «Προφανώς το θέμα δεν λύνεται με πρόχειρες λύσεις, όπως η εκτροπή του Αχελώου, που προτείνεται κατά καιρούς», τονίζει ο Νικόλαος Μυλόπουλος, προσθέτοντας: «Αυτή η λανθασμένη επιλογή ίσως έχει αντίθετα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα. Εάν μπορούσαμε σήμερα να πάρουμε ουσιαστικά μέτρα για τη βιωσιμότητα του Πηνειού, θα έπρεπε να σχεδιάσουμε την αγροτική μας παραγωγή με βάση τις διατροφικές ανάγκες του πληθυσμού, να εγκαταλείψουμε σταδιακά τις υδροβόρες βαμβακοκαλλιέργειες και να αναζητήσουμε βιώσιμους τρόπους προκειμένου να ενισχύσουμε τα αποθέματα νερού του ποταμού».